

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ, UNIVERSITAT
I I RECERCA
B

PLA DE CONTINGÈNCIA

CAMP D'APRENTATGE DE FORMENTERA

CURS 2020-2021

0. Introducció

El pla de contingència que es presenta i es desenvolupa a continuació, té l'objectiu preservar la salut de tots els agents participants en les activitats realitzades, durant el curs 2020-2021, pel Camp d'Aprenentatge de Formentera (CdAF), prevenint la transmissió entre alumnes i alumnes i docents.

Aquest pla es duu a terme a través de les consideracions sanitàries de totes les autoritats competents en fer front a l'actual crisi sanitària derivada de la COVID-19.

Els Camps d'Aprenentatge (CdA), donen a tot l'alumnat dels centres docents de les Illes Balears la possibilitat de desenvolupar aspectes del currículum escolar mitjançant l'observació, l'experimentació i el **treball de camp** en un medi singular i cultural de les Illes Balears, fent especial menció als continguts de l'educació ambiental. Ofereixen un ampli ventall d'activitats relacionades amb el **descobrimet de l'entorn natural i cultural** mitjançant la realització de tallers i **itineraris educatius guiats i dinamitzats per paratges singulars** de les Illes Balears amb la finalitat educativa de **conèixer el seu entorn proper**.

El CdAF desenvolupa, de forma majoritària, la seva activitat fora de l'aula i inclou els següents itineraris:

- Descobrir Sant Francesc Xavier
- L'Estany Pudent com a Ecosistema
- Formentera i la prehistòria
- Els ecosistemes de l'illa (Can Marroig)
- Illetes i Llevant com a ecosistema
- Una de pirates, les torres de defensa
- Moliners i faroners
- Mestre saliners
- Pescadors de Cala Saona

- No et perdis! Orientació a Can Marroig
- Taller de reciclatge

No obstant això, el CdAF disposa d'un espai físic on també es poden desenvolupar activitats. Aquest és el menjador de la Casa de colònies, la qual es troba a escassos metres de l'oficina del CdAF. Compta amb una aula de 49,3m² amb capacitat per a 30 alumnes. El servei de neteja i manteniment és a càrrec del IB Jove del Govern de les Illes Balears. També alguns itineraris es duen a terme a altres espais com el centre d'interpretació de Can Marroig, el Molí Vell de la Mola, el Far de la Mola, el museu etnogràfic de Sant Francesc Xavier o la torre des Pi des Català.

Tenint en compte aquests trets generals i particulars s'elabora el present Pla de Contingència pel curs 2020-2021.

Finalitats i objectius del pla:

- Mantenir la funció educativa i preservar el dret a l'educació en condicions de seguretat per a tots els membres de la comunitat educativa.
- Minimitzar l'efecte de les situacions possibles, no sempre previsible, per garantir la continuïtat de les activitats educatives en situacions de no normalitat.
- Reforçar els hàbits sanitaris i els aspectes d'educació per a la salut, que puguin ser d'aplicació més enllà de la situació concreta provocada per la COVID-19.
- Definir els aspectes a planificar: curriculars, organitzatius, administratius i de gestió.
- Identificar les dificultats organitzatives i preveure les actuacions en els diferents escenaris (A, B, C): planificar i comunicar les mesures a adoptar en cada cas, anàlisi de viabilitat, condicions per a l'execució, previsió de la realització de simulacres, transició entre els diferents escenaris, etc.

1. Planificació de les mesures de prevenció, protecció i higiene davant la COVID-19 adaptades a l'etapa educativa.

1.1. Mesures de prevenció als diferents espais

Cal destacar que sí és el docent del CdAF qui visita el centre educatiu, es prendran les mesures establertes en el pla de contingència del centre en qüestió.

- Adequació organitzativa als diferents escenaris. Aforament (ràtios/aula), entrades i sortides (portes i horaris), passadissos, banys.
 - L'aula s'utilitzarà amb grups reduïts i mantenint-se els grups bombolla establerts pel centre educatiu. (Màxim 20 alumnes)
 - S'estableix un circuit d'entrada i sortida a l'aula
 - L'ocupació dels banys queda limitada a una persona a cadascú d'ells.
 - Sortides camp: El responsable del CdAF durà un equip de prevenció amb gel hidroalcohòlic i mascaretes (quirúrgiques i FFP2). Ho farà independentment del material de protecció i prevenció que dugui el docent responsable del grup.
 - Les visites als espais anomenats anteriorment, els quals formen part d'alguns itineraris, estan subjectes a les condicions sanitàries i d'ocupació establertes pel Departament de Patrimoni del Consell Insular de Formentera.

- Espai o sala d'aïllament.
 - A les instal·lacions de la Casa de Colònies, on el CdAF té la seva aula, hi ha una sala destinat a l'aïllament de l'alumnat que presenti símptomes compatibles amb la COVID-19.

- Mesures de neteja, desinfecció i ventilació.
 - Es col·locarà dispensador de gel hidroalcohòlic a l'entrada i sortida de l'aula.
 - Es tindrà especial atenció a les zones d'ús comú i a les superfícies de contacte més freqüents, com poms de portes, taules, mobles, i altres elements de similars característiques.
 - Es netejaran els banys amb la freqüència necessària per garantir-ne en tot moment l'estat d'higiene.
 - En tots els banys del centre hi haurà dispensadors de sabó i paper disponible per eixugar-se les mans.
 - Els alumnes hauran de rentar-se acuradament les mans entre 30-60 segons cada vegada que facin ús del bany.
 - Es revisaran els dispensadors de sabó i els de paper, envasos de gel o solució hidroalcohòlica i es procedirà a la seva substitució en cas d'avaría o recàrrega.
 - Es vigilarà la neteja de papereres.
 - Diàriament, almenys durant un mínim de cinc minuts, abans d'iniciar la jornada, després de cada canvi de grup i després de cada ús, es procedirà a ventilar l'aula i la resta d'espais del centre.
 - L'aula es ventilarà en el descans de l'activitat.

- Mesures de protecció als diferents espais: ús de mascareta, gel hidroalcohòlic...
 - Instal·lacions del CdAF
 - L'alumnat durà posada la seva pròpia mascareta.
 - A principi de curs la Conselleria ha dotat al centre amb el següent material:
 - Mascaretes reutilitzables pel docent del CdAF(8)
 - Mascaretes quirúrgiques coma substitució pels alumnes visitants (50)
 - Mascaretes FFP2 per emprar a la sala d'aïllament. (5)
 - Pantalles facials (1)
 - Gel hidroalcohòlic (8 litres dividits en 8 unitats d'1L cada una)
 - Sortides de camp
 - L'alumnat anirà proveït de mascaretes. Segons l'activitat que es realitzi, considerant l'esforç físic que suposi i duent-se a terme fora dels nuclis urbans, l'alumnat es podrà llevar la mascareta sempre i quan es mantingui la distància de seguretat d'un metre i mig entre els participants.
 - El docent responsable del CdA durà a cada sortida un mínim de material d'autoprotecció que constarà, al menys, de:
 - Mascaretes quirúrgiques i FFP2 (per a possibles casos de casos de símptomes de COVID-19).
 - Gel hidroalcohòlic
 - Així mateix, el professor responsable del grup haurà de dur també el material d'autoprotecció que el pla de contingència del seu centre hagi establert per a les sortides de camp.

- Informació necessària a cada espai (direccionalitat, cartells, infografies...).

- Instal·lacions del CdAF
 - Cartells d'entrada i sortida a l'aula.
 - Infografia del rentat de mans a l'entrada dels banys.
 - Infografia "ús de mascareta", "Com tossir i esternudar", " La regla de les 3 EMes" a l'aula.
 - S'informarà als centres escolars dels protocols d'actuació en el moment de la sol·licitud d'una activitat.
 - A l'inici de l'activitat es recordaran les pautes a seguir en cada cas particular, tant a l'alumnat com als docents responsables.
 - S'actualitzarà a la pàgina web la informació oficial relacionada amb la COVID-19.

- Planificació d'accions formatives adreçades a alumnat, famílies i docents.
 - La Conselleria hauria de ser la responsable de la formació i assessorament del responsable del CdA.
 - La resta d'accions cap a alumnat i mestres responsables de grup seran les adoptades en els plans de contingència de cada centre.

2. Planificació organitzativa

1.2. Mesures d'higiene personal per prevenir el risc de contagi

- Mesures de prevenció per a l'alumnat, el professorat i personal no docent.
 - En el cas de l'ús individual de material de camp com brúixoles, prismàtics, mapes o imatges plastificades, etc. es procedirà, per part del docent responsable del CdA, a la neteja i desinfecció en acabar l'activitat.
 - El CdAF realitzarà noves adquisicions de material, si és necessari, per tal d'assegurar la no compartició del mateix.
 - En qualsevol cas sempre es tindran en compte les orientacions impartides per la Conselleria d'Educació en qüestió de seguretat i higiene referents a com s'ha d'actuar i a les mesures que s'han d'adoptar.

- Mesures i protocol d'actuació en un cas de contagi o sospita de contagi.
 - Si durant la sortida de camp es detecta el cas d'un alumne que presenti símptomes compatibles amb la COVID-19, el procediment serà el següent:
 - Separar l'alumne, acompanyat del docent responsable del grup, de la resta.
 - L'espai haurà de tenir les condicions més idònies possibles: comoditat, temperatura, etc...
 - Tot dos es posaran mascaretes quirúrgiques, després d'haver-se desinfectat les mans.
 - En cas d'impossibilitat per a que l'alumne es posi la mascareta, el docent es posarà una mascareta FFP2, pantalla facial i bata d'un sol ús.
 - Un docent responsable del grup avisarà al centre perquè avisi a la família de l'alumne.
 - El docent del CdAF serà el responsable de la resta del grup amb la resta de docents responsables.

- Si la detecció d'un alumne amb símptomes compatibles amb la COVID-19 es produeix a les instal·lacions del CdAF, el procediment a seguir serà el següent:
 - Aïllament a l'espai destinat per a tal fi, amb el docent responsable del grup.
 - Desinfecció de mans.
 - Ús de mascareta FFP2.
 - Un docent responsable del grup avisarà al centre perquè avisi a la família de l'alumne.
 - Recollida per part de la família.
 - El docent del CdAF serà el responsable de la resta del grup amb la resta de docents responsables.

1.3. Formació i sensibilització en mesures de prevenció i higiene

- Planificació d'accions informatives sobre els protocols d'actuació als diferents escenaris i les mesures de prevenció, higiene i promoció de la salut a la comunitat educativa.
 - El pla de contingència es publicarà a la web del CdAF.
- Prioritat dels criteris sanitaris i pedagògics.
 - Es donarà prioritat als criteris sanitaris i pedagògics seguint sempre les indicacions i reglaments tant de la Conselleria d'Educació, Universitat i Recerca com de la Conselleria de Salut i Consum.
- Aforament dels espais.
 - El CdAF compta amb una aula amb capacitat per a 30 alumnes i una superfície aproximada d'uns 50 m².
S'estableix un aforament màxim de 20 alumnes, considerant sempre que han de pertànyer al mateix grup bombolla.
 - L'aforament dels serveis queda reduït a 1 persona per bany.
 - L'espai del centre d'interpretació "El nord del nord" redueix la ràtio a 15 persones per torn. El seu ús queda pendent de l'autorització pertinent i del compromís de neteja i desinfecció per part de l'Ajuntament des Mercadal.
 - L'accés i l'aforament a la torre del far queda pendent de l'autorització pertinent d'Autoritat Portuària de Balears.
- Horaris, agrupaments de l'alumnat, patis, entrades i sortides.

L'horari del CdAF és flexible, tant en quant s'adapta a les necessitats del centre i al transport escolar, tant en entrades com en sortides dels grups.

- Activitats de camp
 - Es realitzaran amb un grup bombolla, amb un màxim recomanat de 25 alumnes. L'acceptació d'un número major estarà condicionada a l'acord previ entre el centre i el responsable del CdAF, tal i com s'indica a l'hora de fer les sol·licituds.
 - L'absència d'un acompanyant per part de les escoles, degut a la disminució de les ràtios sense l'augment corresponent de les plantilles en qualque centre, serà suplida pel responsable del CdAF.
 - Des del CdAF es dona la possibilitat d'adaptar els itineraris o dissenyar-ne de nous per tal de poder-se realitzar en l'entorn proper del centre sense la

necessitat d'agafar transport a motor. La distància i el mitjà (a peu o en bicicleta) anirà supeditada a l'edat del grup, característiques del grup, de l'entorn i de l'activitat.

- En qualsevol cas es mantindran les mesures de prevenció, protecció i d'higiene en l'entorn de treball.

3. Planificació curricular

• Previsió de l'adequació de les programacions didàctiques a les exigències dels diferents escenaris.

- **Escenari A - Ensenyament presencial.**

No cal fer cap adaptació curricular significativa, ja que es poden realitzar els itineraris i tallers amb normalitat.

El taller de geologia i orientació exigeixen el mateix tractament amb els mapes plastificats, les mostres de roques i les brúixoles, però l'afectació no és la mateixa.

- **Escenari B: Amb mesures restrictives**

- Es presenten 4 línies d'actuació diferents als centres educatius.
- Elaboració de nous itineraris i tallers que donin resposta a les necessitats més concretes i personals dels centres.
- Col·laboració en el disseny i elaboració de nous projectes educatius, preferentment relacionats amb el medi ambient i la seva conservació.
- Introducció com a tema transversal dins les programacions didàctiques d'aspectes relacionats amb: la promoció de la salut, les relacions socials, la competència digital i la competència d'aprendre a aprendre.

Des del CdAF es plantegen 4 línies d'actuació diferent, per a que així els centres elegeixin la que més s'adapta a les seves necessitats i possibilitats.

1. Itineraris per recórrer i conèixer l'illa.

Van destinats a tots els centres educatius i a tots els grups, amb la particularitat que durant aquest curs escolar no serà possible pernoctar. Per aquest motiu, es dona la possibilitat als centres de la resta d'illes a realitzar un o més itineraris al llarg del dia. Es plantegen els mateixos itineraris que el curs passat eliminant "Formentera a les teves mans" ja que estava destinat a estades de més d'un dia.

2. Sortides en l'entorn proper del centre.

Aquesta nova línia d'actuació té l'objectiu d'evitar el transport, amb vehicle, de l'alumnat fins a l'inici dels altres itineraris. Així doncs, el centre educatiu i el CdAF es coordinaran per treballar els continguts sol·licitats. Si és possible s'adaptarà l'itinerari desitjat de tal forma que es pugui treballar aquest en l'entorn proper del centre.

3. El CdA dins del centre educatiu.

Amb aquesta línia d'actuació serà el docent responsable del CdAF qui es desplaçarà al centre, oferint tallers com el "Taller de perfums" o adaptacions d'itineraris de forma que es puguin treballar des del centre (dins l'aula o en espais oberts). A través de la coordinació del centre amb el CdAF es podran afegir nous tallers, donant resposta als interessos de cada un dels grups i centres, sempre considerant les possibilitats del CdAF.

4. El CdA com a suport a distància.

El docent del CdA dona suport a distància a algun projecte que es duu a terme al centre. També pot fer la funció d'assessorar amb propostes relacionades amb l'aprenentatge de l'illa o continguts relacionats amb el CdA. Finalment, també pot establir-se una relació que consisteixi a aportar diferent material didàctic relacionat amb els continguts del CdA, per a ser així emprat per treballar-ho des del centre. Aquesta darrera proposta s'extén a tots els centres de les Illes Balears.

- **Escenari C: Confinament**

- Creació d'itineraris virtuals per interpretar el paisatge natural i cultural de l'entorn natural i cultural.
- Mantenir el contacte amb els mestres i centres per tal de crear una coordinació amb una periodicitat determinada amb l'objectiu d'elaborar nous projectes i/o materials o ajudar al desenvolupament dels ja existents.

Formentera, 09 d'octubre de 2020.